

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดฝึกอบรมด้านช่างให้กับบุคลากร
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของกรมทางหลวงชนบท
: กรณีศึกษาพื้นที่สำนักทางหลวงชนบทที่ 1 (ปทุมธานี)

ชื่อและนามสกุล นายกรณ์ ปลอดคมณี

แขนงวิชา

สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา

1. รองศาสตราจารย์ ดร.เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุพร เสียนสลาย

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2556

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จมพล หนิมพานิช)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุรพร เตียนสลาย)

.....ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดฝึกอบรมด้านช่างให้กับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของกรมทางหลวงชนบท : กรณีศึกษาพื้นที่สำนักทางหลวงชนบทที่ 1 (ปทุมธานี)
ผู้วิจัย นายกรณ์ ปลอดคมณี **รหัสนักศึกษา** 2533005746 **ปริญญา** รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์ (2) รองศาสตราจารย์ ดร. สุรพร เลี่ยนสลาย
ปีการศึกษา 2555

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับความสำเร็จของการจัดฝึกอบรมด้านช่างให้กับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2) ศึกษาความแตกต่างของความสำเร็จของการจัดฝึกอบรมด้านช่างให้กับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท (3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดฝึกอบรมด้านช่างให้กับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (4) เสนอแนะกลยุทธ์การพัฒนากิจการฝึกอบรมด้านช่างให้กับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่เน้นการวิจัยเชิงปริมาณ และผสมผสานกับการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรที่ศึกษาคือ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผ่านการฝึกอบรมด้านช่าง ที่จัดโดยกรมทางหลวงชนบท ในเขตพื้นที่สำนักทางหลวงชนบทที่ 1 (ปทุมธานี) ประกอบด้วย 5 จังหวัด คือ ปทุมธานี นนทบุรี สมุทรปราการ พระนครศรีอยุธยา และอ่างทอง จำนวน 383 แห่ง กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาเป็นผู้บริหารและบุคลากรด้านช่างที่ผ่านการฝึกอบรม จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 196 แห่ง แบ่งละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 392 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9303 และการสัมภาษณ์ผู้บริหารและบุคลากรด้านช่าง แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย เลขคณิตค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุโดยวิธีขั้นตอน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์ SWOT

ผลการวิจัย พบว่า (1) ระดับความสำเร็จของการจัดฝึกอบรมด้านช่างให้กับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมทางหลวงชนบท มากกว่าร้อยละ 80 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ (2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีความต้องการในการพัฒนาบุคลากรด้านช่างแตกต่างกับเทศบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ (3) สมรรถนะ และตัวแปร 3 วงกลม ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการฝึกอบรมด้านช่างให้กับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 59.5 (4) กลยุทธ์ในการพัฒนากิจการฝึกอบรมด้านช่างให้กับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ ควรปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ปรับปรุงเนื้อหาให้ตรงกับความต้องการ จัดทำสื่อออกเผยแพร่แบบออนไลน์ ส่งวิทยากรไปแนะนำในพื้นที่ ปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการฝึกอบรม สร้างเครือข่าย และช่องทางในการติดต่อกับช่างโดยตรง และจัดตั้งหน่วยบริการเคลื่อนที่

คำสำคัญ การฝึกอบรมด้านช่าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมทางหลวงชนบท

Thesis title: Factors Affecting the Success of the Technical Training to Personnel of the Local Governments of the Department of Rural Roads : A Case Study of Bureau of Rural Roads 1 (Pathumthani)

Researcher: Mr.Korn Plodmanee; **ID :** 2533005746 ;

Degree: Master of Public Administration;

Thesis advisors: (1) Dr.Theppasak Boonyarataphan , Associate Professor; (2) Dr.Suraporn Sian-salai, Associate Professor; **Academic year:** 2012

Abstract

The purpose of this study were to (1) study level of success of training on mechanics for personnel from local administrative organization (2) study differences in success of training on mechanics for personnel in each type of local administrative organization (3) study factors influencing success of training on mechanics for personnel of local administrative organization and (4) recommend strategies for development of training on mechanics for personnel of local administrative organization.

The research design was survey research which focused the quantitative research, as well as the qualitative research. The population for this study were personnels of local administrative organization having passed training on mechanics organized by the Department of Rural Roads, in the area of Bureau of Rural Roads 1 (Pathumthani) covering 5 provinces; Pathumthani, Nonthaburi, Samut Prakan, Phranakhon Si Ayutthaya and Ang Thong, totaling 383 local administrative organizations. The sample group selected for this study consists of the management and mechanical personnel who passed training of 196 local administrative organizations, 2 persons for each organization, totaling 392 persons. Instruments used for this research were the questionnaire with reliability at 0.9303 and the interview with the management and mechanical personnel. Data was analyzed by applying frequency distribution, percentage, mean, standard deviation and stepwise multiple regression analysis while qualitative data analysis applied SWOT analysis.

The research result revealed that (1) Level of success of training on mechanics for personnel of local administrative organization by the Department of Rural Roads was more than 80% which demonstrates that hypothesis was accepted (2) Tambon administrative organization's requirement for the development of mechanical personnel differs from that of municipality with statistical significance of .05 which corresponds with the hypothesis (3) Both variables, competency and 3 circles had influenced the success of training on mechanics for personnel of local administrative organization with statistical significance of .05 which could explain variation of dependent variable at 59.5% (4) Strategies required for improving training on mechanics for personnel of local administrative organization were to update data and adapt the content to fit the need of the attendants, to publicize on online media, to send lecturer for orientation in the area, to modify training pattern, and to develop network and channel for direct contact with the mechanic and set up mobile unit.

Keywords: Technical Mechanical training, Local administrative organization, Department of Rural Roads

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของ รศ.ดร. เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์ รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนาระบบงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้รับความกรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิดตลอดมานับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร. สุรพร เลี่ยนสลาย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ขอขอบคุณผู้บริหาร และบุคลากรด้านช่างขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในเขตพื้นที่สำนักงานหลวงชนบทที่ 1 (ปทุมธานี) ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดปทุมธานี นนทบุรี สมุทรปราการ พระนครศรีอยุธยา และอ่างทอง ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการทำวิจัยทุกท่าน

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนนักศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อกล่อม คุณแม่จิ้น พลอดมณี เป็นอย่างสูงที่เป็นแรงบัลดาลใจในการศึกษา และเป็นกำลังใจจนทำให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และท้ายที่สุดขอขอบคุณความดีทั้งหมดของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้แก่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน

กรณ์ พลอดมณี

พฤศจิกายน 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	8
นิยามปฏิบัติการ.....	8
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management).....	13
แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น.....	21
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development).....	27
แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้.....	51
แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ (Competency).....	61
ความเป็นมาของกรมทางหลวงชนบท.....	74
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	86
สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย.....	94
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	97
รูปแบบวิธีการวิจัย.....	97
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	98

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เครื่องมือการวิจัย	101
การเก็บรวบรวมข้อมูล	116
การวิเคราะห์ข้อมูล	116
ระยะเวลาการวิจัย	118
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	119
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	120
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อตัวแปรอิสระ	126
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อตัวแปรตาม	135
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน	137
ตอนที่ 5 ข้อเสนอที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะเพิ่มเติม	143
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	152
สรุปการวิจัย	152
อภิปรายผล	162
ข้อเสนอแนะ	171
บรรณานุกรม	178
ภาคผนวก	184
ก แบบสอบถาม	185
ข แบบสัมภาษณ์	208
ประวัติผู้วิจัย	213

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดอ่างทอง.....	98
ตารางที่ 3.2 สัดส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) แยกเป็นรายจังหวัด.....	99
ตารางที่ 3.3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)...	100
ตารางที่ 3.4 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) รายจังหวัด.....	100
ตารางที่ 3.5 จำนวนกลุ่มประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	101
ตารางที่ 3.6 ตัวชี้วัดของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม.....	103
ตารางที่ 3.7 ค่า Reliability Coefficients ของแบบสอบถาม.....	115
ตารางที่ 3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	118
ตารางที่ 4.1 จำนวนร้อยละของบุคลากรในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำแนกตามเพศ.....	120
ตารางที่ 4.2 จำนวนร้อยละของบุคลากรในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำแนกตามอายุ.....	121
ตารางที่ 4.3 จำนวนร้อยละของบุคลากรในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	121
ตารางที่ 4.4 จำนวนร้อยละของบุคลากรในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด.....	122
ตารางที่ 4.5 จำนวนร้อยละของบุคลากรในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำแนกตามอัตราเงินเดือน.....	122
ตารางที่ 4.6 จำนวนร้อยละของบุคลากรในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด.....	123
ตารางที่ 4.7 จำนวนร้อยละของบุคลากรในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำแนกตามประเภทตำแหน่ง.....	124
ตารางที่ 4.8 จำนวนร้อยละของบุคลากรในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงาน.....	125

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.9 จำนวนร้อยละของบุคลากรในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	
จำแนกตามการเข้ารับการฝึกอบรมที่จัดโดยกรมทางหลวงชนบท.....	126
ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง	
ที่มีต่อตัวแปรอิสระในภาพรวม.....	127
ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง	
ที่มีต่อความชัดเจนของกระบวนการฝึกอบรม.....	127
ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง	
ที่มีต่อตัวแปรการเรียนรู้.....	130
ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง	
ที่มีต่อตัวแปร 3 วงกลม.....	132
ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง	
ที่มีต่อสมรรถนะ.....	133
ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง	
ที่มีต่อระดับความสำเร็จของการฝึกอบรมด้านช่างให้กับบุคลากร	
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	135
ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ t - test เพื่อทดสอบสมมติฐานค่าเฉลี่ยของความสำเร็จ	
ของการจัดฝึกอบรมด้านช่างให้กับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
ของกรมทางหลวงชนบทไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80.....	138
ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ F-test (One way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานค่าเฉลี่ย	
ของระดับความต้องการในการพัฒนาบุคลากรด้านช่างขององค์กรปกครอง	
ส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท.....	139
ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างรายคู่โดยวิธี LSD	
ของความต้องการในการพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	140
ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอนเพื่อวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อ	
ความสำเร็จของการจัดการฝึกอบรมด้านช่างให้กับบุคลากรขององค์กรปกครอง	
ส่วนท้องถิ่น.....	142

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.20 แสดงค่าความถี่และร้อยละของจุดแข็งที่เป็นตัวเสริมให้การจัดฝึกอบรม ด้านช่างให้กับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมทางหลวงชนบท.....	144
ตารางที่ 4.21 แสดงค่าความถี่และร้อยละของจุดอ่อนที่ส่งผลต่อการจัดฝึกอบรม ด้านช่างให้กับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมทางหลวงชนบท.....	145
ตารางที่ 4.22 แสดงค่าความถี่และร้อยละของโอกาสที่ควรนำมาใช้ปรับปรุง ในการจัดฝึกอบรมด้านช่างให้กับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมทางหลวงชนบท.....	147
ตารางที่ 4.23 แสดงค่าความถี่และร้อยละของข้อจำกัดหรืออุปสรรคของการจัดฝึกอบรม ด้านช่างให้กับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมทางหลวงชนบท.....	148
ตารางที่ 5.1 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบความสัมพันธ์แบบเมตริกซ์.....	172

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
ภาพที่ 2.1 แสดงแนวคิดการพัฒนาบุคลากรเชิงระบบ.....	32
ภาพที่ 2.2 แสดงแนวคิดการพัฒนาบุคลากรเชิงเกษตรกรรม.....	33
ภาพที่ 2.3 แสดงแผนภูมิกระบวนการฝึกอบรม.....	36
ภาพที่ 2.4 แสดงความสัมพันธ์ของทฤษฎี 3 วงกลม.....	50
ภาพที่ 2.5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะและผลการปฏิบัติงานที่ต้องการ.....	65
ภาพที่ 2.6 แสดงโครงสร้างการบริหารงานของกรมทางหลวงชนบท.....	77
ภาพที่ 2.7 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย.....	95

